

«Jesus Kristus – verdens liv»

Perspektiver på KVs generalforsamling i Vancouver 1983¹

AV OLA TJØRHOM

I tidsrommet 24. juli til 10. august 1983 samles omtrent 4 000 mer eller mindre offisielle representanter fra kirker over hele verden i Vancouver, Canada i forbindelse med Kirkenes Verdensråds (KV) 6. generalforsamling. Generalforsamlingens hovedtema er «Jesus Christ – the Life of the World». Dette tenkes belyst teologisk ved hjelp av fire undertemaer, nemlig 1) Life, a gift of God, 2) Life confronting and overcoming death, 3) Life in its fullness og 4) Life in unity.

I tillegg til hovedtemaet og de fire undertemaene har en valgt ut åtte såkalte «issues» som det skal arbeides med i løpet av generalforsamlingen: 1) Witnessing in a Divided World. 2) Taking Steps towards Unity. 3) Moving towards Participation. 4) Healing and Sharing Life in Community. 5) Confronting Threats to Peace and Survival. 6) Struggling for Justice and Human Dignity. 7) Learning in Community. 8) Communicating with Conviction. Det har tidligere blitt nevnt at antallet «issues» muligens vil bli utvidet dersom spesielle nye emner dukker opp i løpet av forberedelsesprosessen, men det synes lite sannsynlig at så vil skje. Hensikten med de nevnte «issues» er at de – sammen med sekretariatets hovedrapport om KVs virksomhet i perioden etter siste generalforsamling i Nairobi, 1975 – skal reflektere de mest sentrale aspektene ved organisasjonens arbeid og slik gi medlemskirkene anledning til å reagere på dette.

Generalforsamlingens struktur og arbeidsmåte var lenge et forholdsvis uklart punkt. En synes imidlertid nå å ha landet på en struktur med fire forskjellige nivå; nemlig 65 små arbeidsgrupper (med omtrent 20 personer i hver) som både skal fungere som bibelstudiegrupper og ta opp andre emner til diskusjon, 8 såkalte «cluster groups» som i hovedsak skal arbeide med de fire undertemaene, 8 «issue groups» som skal arbeide med hver sin «issue» (begge disse typene arbeidsgrupper får ca. 160 medlemmer hver) og selvsagt plenumssamlinger. I tillegg til dette, vil de fleste ordinære delegater bli fordelt på generalforsamlingens mange komiteer (bla. programko-

mite, nominasjonskomite, finanskomite osv.) hvor grunnlaget for svært mange av de viktigste plenumsavgjørelsene blir lagt. Generelt sett må det sies at en her har funnet fram til en relativt åpen og «demokratisk» struktur – selvsagt forutsatt at en får den til å fungere i Vancouver. Mulighetene for å føre fram synspunkter på KV's arbeid og relevant kritikk av organisasjonen skulle altså så absolutt være tilstede. Ellers står gudstjenester og bibelstudier svært sentralt på generalforsamlingens program.

I de norske forberedelsene til Vancouver-møtet har en fordelt de 8 s.k. «issues» på de seks norske delegatene, som i samarbeid med Mellomkirkelig Råds sekretariat har opprettet studiegrupper som skal assistere dem i forberedelsesprosessen. Det faktum at det for tiden arbeides med økumeniske emner i studiegrupper i Fredrikstad, Oslo, Trondheim og Tromsø innebærer i seg selv en sterk utvidelse av Mellomkirkelig Råds kontaktflate innenfor Den norske kirke og har derfor sin betydning utover forberedelsene til generalforsamlingen i snever forstand. I tillegg til arbeidet i studiegruppene, vil en satse på norske delegatsamlinger og en viss nordisk koordinering. Vi håper at den norske delegasjonen på dette grunnlag vil stille godt forberedt i Vancouver.

Vancouver-møtets kontekst

Vancouver-møtet finner selvsagt ikke sted i et vakuum. Møtets kontekst preges først og fremst av utviklingen innenfor KV i perioden etter generalforsamlingen i Nairobi og av at generalforsamlingen denne gang finner sted i Canada. Jeg kan her ikke gå inn på disse momentenes betydning i detalj, men vil kort forsøke å antyde hvilke konsekvenser de kan komme til å få for Vancouver-møtet som helhet.

Den lokale kontekst har alltid satt sitt preg på KV's generalforsamlinger, jfr. f.eks. Nairobi-møtet som på mange måter ble den såkalte 3. verdens generalforsamling. Denne gang finner generalforsamlingen altså sted i Vancouver – en moderne storby som ikke skiller seg nevneverdig fra tilsvarende nordamerikanske byer. Samtidig preges dette området av at det finnes store grupper indianere her som har opplevd en rekke sammenstøt med de canadiske myndighetene. Sett på denne bakgrunn har det blitt antydnet at Vancouver-møtet kan komme til å bli urbefolkningsgruppenes og den såkalte 4. verdens generalforsamling. For vårt vedkommende vil det kunne innebære at

vi blir utfordret på spørsmålet om den samiske befolknings situasjon her til lands og kirkens rolle i den forbindelse. Generelt sett må det sies at dersom KVs generalforsamling kan hjelpe kirkene til å sette den 4. verdens problemer på sin dagsorden, vil det være et positivt resultat av Vancouver-møtet.

Når det gjelder utviklingen innenfor KV, er det etter min oppfatning grunnlag for å si at perioden etter Nairobi-møtet i 1975 har inneholdt flere positive teologiske signaler i forhold til perioden fra generalforsamlingen i Uppsala i 1968 og fram til Nairobi. Eksempler på dette finner vi spesielt innenfor Faith and Orders arbeid. Jeg tenker da særlig på de såkalte Lima-tekstene om dåp, nattverd og embete, men også på andre sider ved denne KV-enhetens arbeid.² I forhold til verdensmisjonsmøtet i Bangkok i 1972/73 og de misjonsdokumentene som ble lagt fram i forbindelse med Uppsala-møtet, har det dessuten blitt foretatt en del positive justeringer når det gjelder KVs misjonsteologi. (Jfr. her deler av rapporten fra verdensmisjonsmøtet i Melbourne 1980 og særlig dokumentet «Mission and Evangelism – an Ecumenical Affirmation» fra Kommisjonen for verdensmisjon og evangelisering.³) Selv om det fremdeles finnes mange uklarheter, vitner disse forholdene så vidt jeg kan se om at utviklingen på enkelte områder muligens er i ferd med å bli snudd i en riktige retning. Det springende punkt i denne sammenheng blir da selvsagt i hvilken grad disse positive teologiske signalene kommer til orde og blir fulgt opp i forberedelsesdokumentene til Vancouver-møtet – og siden på selve generalforsamlingen. Med denne problemstillingen som utgangspunkt vil jeg i det følgende forsøke å vurdere hovedtrekkene i de 8 «issue-papers»⁴ som er sendt ut til medlemskirkene som et ledd i forberedelsesprosessen.

Generalforsamlingens forberedelsesmaterieil

Fra en side sett er det selvsagt legitimt at vi her til lands leser og reagerer på økumeniske dokumenter i så stor grad som mulig på grunnlag av Den norske kirkes synspunkter, behov og generelle situasjon. Når vi deltar i økumenisk arbeid, skjer det med utgangspunkt i vår teologiske og kirkelige identitet. Samtidig bør en ha det klart for seg at de dokumenter som sendes ut fra KV-sekretariatet i Geneve sikter på en svært så omfattende og sammenstt målgruppe, nemlig kirker som står i vidt forskjellige teologiske, kulturelle og sosiale tradisjoner og kontekster. Det vil derfor være en generelt sett nyttig «leseregell» når

det gjelder økumeniske dokumenter at de ikke leses og vurderes altfor ensidig utifra vår norske situasjon. Et visst vidsyn er ønskelig – uten at det går på den teologiske integritet løs.

Det første som slår en når det gjelder de foreliggende «issue-papers», er at de bærer et visst preg av at hvert av dem «sier litt om alt» og dermed bare unntaksvis går i dybden når det gjelder den lange rekke av emner som tas opp. Dette skyldes nok til en viss grad at dokumentene har blitt til i et slags «tverr-faglig» samarbeid mellom representanter fra de forskjellige avdelingene innenfor KV – noe som også har resultert i en viss overlapping i forholdet mellom de forskjellige «papers». Sett på denne bakgrunn er det innlysende at en ikke uten videre kan vente å finne et teologisk helhetssyn her. Det har derfor blitt presisert fra stabens side at hensikten i første rekke har vært å antyde de emner og problemstillinger som synes å være spesielt interessante med henblikk på Vancouver-møtet. Dette er også et viktig apropos når det gjelder lesningen av de foreliggende «issue-papers».

Til tross for disse forbeholdene, ble dokumentene utsatt for tildels meget sterk kritikk på siste møte i KVs sentralkomite. Så vidt jeg vet gikk denne kritikken blant annet på den ramme de teologiske hovedspørsmål ble behandlet innenfor og på at en rekke sentrale økumeniske problemstillinger enten var svært ufullstendig behandlet eller rett og slett utelatt i forberedelsesdokumentene. På grunn av denne massive kritikken har det blitt antydnet at en vil forsøke å supplere de såkalte «issue-papers» der disse er mest mangelfulle. En slik supplerings vil imidlertid ikke under noen omstendighet foreligge før uti april og vil da neppe komme til å få store konsekvenser for selve forberedelsesprosessen. I overensstemmelse med den kritikk som ble fremmet på sentralkomitemøtet i Geneve, vil jeg i det følgende forsøke å antyde hvordan seks «testspørsmål» som alltid har stått sentralt innenfor den økumeniske bevegelse blir behandlet i dokumentene. At dette vil måtte bli kort og skissemessig, ligger vel i sakens – og spørsmålenes – natur. Jeg håper allikevel at min analyse vil kunne gi et visst inntrykk av de foreliggende «issue-papers». La meg få presisere at når jeg i det følgende kommer til å konsentrere meg om kritiske merknader, så betyr det ikke at jeg underkjenner de positive trekk som finnes i dokumentene. Men ettersom dette i utgangspunktet er tenkt som et bidrag til de norske forberedelsene til Vancouver, vil det strategisk sett være riktigere å konsentrere seg om de aspekter som behandles mangelfullt. På flere punkter vil imidlertid Den norske

kirke ha noe å lære av KV-stabens «papers» – ikke minst når det gjelder forsøkene på å tenke teologisk om de aktuelle sosio-politiske utfordringer kirkene står overfor i dagens samfunn.

1. Forståelsen av kirkens enhet:

Det tales i «issue-paper II», Taking Steps towards Unity, flere ganger om at kirkens enhet må synliggjøres. Dette er selvsagt et helt avgjørende moment i det økumeniske arbeid. Men forberedelsesdokumentene makter så godt som ikke å konkretisere hva denne synligheten innebærer og består i. Dette har bla. medført at en ikke har noen referanser til den omfattende økumeniske debatt om enhetsforståelsen og de såkalte modeller for kirkelig enhet – bortsett fra en formal henvisning til Nairobi-slagordet om at enheten tenkes strukturert som «a conciliar fellowship of local churches which are themselves truly united». Behovet for en nærmere presisering og videreutvikling synes å være stort her. Denne debatten har nemlig med enhetsarbeidets teologiske fundament og forankring å gjøre og har følgelig langt mer enn teoretisk interesse.⁵ Når det gjelder veien til enhet, antydes det vel i «issue-paper II» en såkalt «prosessuell» forståelse – dvs. «unity step by step». Dette er en i og for seg nyttig tanke, men også den hadde fortjent en nærmere utdyping.

I denne forbindelse må det videre nevnes at enhetens sakramentale basis så vidt jeg kan se overhodet ikke tas opp i de aktuelle «issue-papers». Dette er selvsagt bemerkelsesverdig i og for seg – ikke minst ut fra et luthersk syn. (Jfr. Confessio Augustanas art. VII om hva som er «tilstrekkelig», men dermed også nødvendig til sann kirkelig enhet.) Sett på bakgrunn av at Faith and Order-kommisjonen for temmelig nøyaktig et år siden avsluttet sitt uhyre verdifulle arbeid med nettopp dåp, nattverd og embete, blir denne mangelen i forberedelsesdokumentene enda mer påfallende. Jeg aksepterer selvsagt at en ikke har ønsket å blande sammen resepsjonen av Lima-tekstene og generalforsamlingens arbeid. Det ligger i sakens natur at det ansvaret hviler på de enkelte kirker og følgelig ikke kan overlates til et internasjonalt kirkemøte. Men Faith and Order-tekstenes grunnintensjon – nemlig at kirkelig enhet nødvendigvis vil måtte ha en sakramental dimensjon – kan en ikke hoppe bukk over. Selv om dette neppe kan tolkes som et signal om en tilbakevending til en ensidig praksis-orientert økumenikk, er det all grunn til å rope et varsko her.

2. Misjonssynet i dokumentene:

Et positivt trekk ved misjonssynet i de foreliggende «issue-papers» (jfr. spesielt dokument I, *Witnessing in a Divided World*) er at en her opererer med et missiologisk helhetssyn hvor en forsøker å se kirkens forkynnelse og dens diakonale og sosiale tjeneste som en enhet, uten å foreta noen form for rangering mellom dem. Misjonens sosiale innsats blir dermed å forstå som en integrert del av det totale vitnesbyrd og ikke kun som et praktisk hjelpemiddel for å støtte opp under forkynnelsen i snevrere forstand. Videre synes det klart at den radikale – og i vår sammenheng meget kontroversielle – dialogteologi som sto sentralt innenfor KV i tiden før og etter verdensmisjonsmøtet i Bangkok 1972/73, ikke synes å spille noen rolle i dokumentene. I den utstrekning dialog-problematikken tas opp, gjøres det klart at dialog med folk som tilhører andre religioner og ideologier i første rekke ses i misjonsmetodisk sammenheng. Så vidt jeg kan se, støter vi ikke noe sted på Bangkok-periodens slagord om «Kristus i de andre religioner» osv. Fattig-begrepet – som ble gjort til et slags missiologisk hovedbegrep i forbindelse med Melbourne-møtet – står fortsatt sentralt i KVs misjonstenkning, kanskje mer sentralt enn det saklig sett er dekning for. Men en såkalt «materieell» forståelse av Skriftens fattigbegrep – hvor fattigdom nærmest gjøres til et frelseskriterium – får slett ikke dominere i de aktuelle «issue-papers».

Men til tross for disse positive tendensene, lider dokumentenes misjonssyn under alvorlige mangler. De tradisjonelle og grunnleggende misjonsteologiske spørsmål som forkynnelse for de som ikke har hørt evangeliet, forholdet mellom kirke og misjon, forholdet mellom dåp og opplæring i misjonssituasjonen osv. tas overhodet ikke opp i dokumentene. Det samme gjelder nyere missiologiske problem som f.eks. spørsmålet om såkalt reevangelisering av sekulariserte samfunn osv. Utfordringen fra den evangelikale, alliansepregede økumenikk er altså ikke tatt tilstrekkelig på alvor. Som misjonsteologisk dokument er derfor «issue-paper I», *Witnessing in a Divided World*, i beste fall mangelfullt. (La meg her få bemerke at det er påfallende at begrepet «mission» – bortsett fra enkelte formale henvisninger i forbindelse med konferanseemner osv. – så vidt jeg kan se overhodet ikke nevnes i dokumentet, selv om «saken» misjon ikke uten videre er utelukkende knyttet til begrepet.)

3. Dokumentenes implisitte kirkesyn:

Fra en side sett står kirkebegrepet forholdsvis sentralt i dokumentene, noe som indikerer at den såkalte «anti-ekkesiosentrismens» dager innenfor KV er talte. Samtidig er det klart at en i første rekke er opptatt av kirkens sosio-politiske funksjoner, dvs. dens betydning som redskap i arbeidet for rettferdighet, fred osv. Dette er selvsagt grunnleggende aspekter ved kirkeforståelsen. Men når disse oppgavene ikke forankres tilstrekkelig klart i kirkens liturgiske og sakramentale dimensjon og i dens egenart som det «sted» hvor Gud møter oss, står en i fare for å ende opp i en såkalt funksjonalistisk ekklesio- logi hvor kirkens eksistens som kirke gjøres avhengig av at den fungerer på bestemte sosio-politiske premisser. Mot dette må det fastholdes at kirkens «kirkelighet» knytter seg til at den fremstår som Guds utvalgte folk ved at den er det «sted» hvor Guds ord forkynnes og sakramentene forvaltes. (Jfr. Augustanas art. VII.) Hvis denne forankring av kirkens sosio-politiske funksjoner tilsløres eller oppgis, står en i fare for å blande sammen årsak og virkning innenfor ekklesiologien.⁶

En nærmere avklaring når det gjelder forholdet mellom ekklesio- logi og sosial-etikk er imidlertid også en viktig utfordring både for luthersk teologi og for Den norske kirke. I forberedelsesdokumente- ne til Vancouver-møtet forsøker en å antyde en løsning på denne problematikken ved å tale om kirkens tegn-funksjon, dvs. at kirken fremstår som et foregripende tegn på Gudsrikets «motkrefter» i en verden med flere tilnærmede demoniske og apokalyptiske trekk. På dette grunnlag burde det være mulig å knytte kirkens sosial-etiske tjeneste primært til dens eksistens – som tegn og som Guds menighet i, men ikke av verden – og ikke ene og alene til dens funksjoner. Denne modellen må selvsagt utdypes nærmere før den tas i bruk. Men mon tro om den ikke kan være et utgangspunkt for å fastholde kir- kens sosial-etiske ansvar uten å ende opp i en politisert ekklesio- logi?

4. Syndsbegrep og politisk utopisme:

Syndsbegrepet har i løpet av de siste 15 år spilt en temmelig beskjeden rolle i den rådende KV-teologi. Overført på sosial-etikken har dette ofte medført at organisasjonens sosio-politiske profil har hatt et visst preg av naiv optimisme og triumfalisme. I de siste par årene har en

imidlertid fått et langt mer realistisk syn på verdenssituasjonen – ikke minst på bakgrunn av det tilsynelatende ukontrollerbare rustningskappløpet, de mange tilbakeslag i arbeidet for en mer rettferdig verdensorden osv. Dette har fungert som et press i retning av et mer saksvarende syn på «ondskapen». (Jfr. at denne utviklingen har ført til en viss interesse for apokalyptikken i KV-sammenheng.) Disse tendensene møter vi også i Vancouver-materialet. Men det synes fortsatt å være vanskelig å gå ut over en såkalt strukturell synsforståelse og si noe eksplisitt om syndens konsekvenser for Gudsforholdet, om menneskets neglisjering av Gud Skaperen som et «grunnproblem» i denne forbindelse – og om den personlige synd og enkeltmenneskets behov for omvendelse og bot. Når det i «issue-paper IV», *Healing and Sharing Life in Community* tales om «our brokenness» i en lang rekke immanente relasjoner uten overhodet å gå inn på «our brokenness» i forhold til Gud, er det et indisium på en enda ikke har kommet fram til en bibelsk forståelse av ondskapens krefter.

La meg i denne forbindelse få nevne at enkelte har pekt på at Vancouvermøtets hovedtema og undertemaer – med sin temmelig ensidige fokusering på «Life» – muligens også reflekterer en viss triumfalisme, både i den forstand at dødens realitet nærmest fortrenses og ettersom syndsforståelsen er mangelfull og utilstrekkelig. Det forhold at veien til «Life» innenfor den kristne tro alltid synes å gå via – og ikke utenom – døden, at Langfredag kommer før Påskedag, at «det nye menneske» forutsetter det gamle menneskes død osv. synes hverken å ha hatt særlig innvirkning på temaformuleringene eller på utarbeidelsen av forberedelses-dokumentene.⁷

5. Den kirkelige undervisning:

Synet på kirkens kateketiske ansvar kommer først og fremst til uttrykk i «issue-paper VII», *Learning in Community*. Slik det tilrettelegges her, synes det langt på vei å gå opp i en form for folkepedagogisk «education». (Jfr. Paulo Freire og tildels Ernesto Cardenal som premissleverandører.) Det reflekteres overhodet ikke eksplisitt over den kirkelige undervisning som dåpsundervisning. Sett på bakgrunn av den økende sekularisering, større «konkurransen» fra andre religioner osv., er det påfallende at den kirkelige identitet ikke markeres sterkere i et dokument om kirkens undervisningsansvar.

6. Forberedelsesdokumentenes sosial-etiske profil:

Fra en side sett synes det klart at KV har betydd svært mye for den såkalte sosial-etiske vekkelse som har gjort seg gjeldende innenfor mange kirker siden slutten av 1960-tallet. Også Vancouver-dokumentene preges av et omfattende og i og for seg imponerende sosial-etisk engasjement som innebærer en sterk utfordring for bla. Den norske kirke. Men de foreliggende «issue-papers» preges på mange måter av en slags pliktmessig opprømsing av en endeløs rekke sosio-politiske utfordringer uten å antyde løsningsforslag, samt av at den teologiske og den politiske refleksjon ikke blir tilstrekkelig integrert. En sitter igjen med en følelse av at den teologiske grunnlagstenkning ikke spiller noen rolle når det gjelder den konkrete sosio-politiske profilering. Så vidt jeg kan se minner dette på mange måter faretruende om en slags ny form for «toromstenkning», hvor en til tross for positive intensjoner ikke makter å markere sammenhengen mellom det teologiske resonnement og den sosial-etiske konkretisering på en tilstrekkelig klar måte. Problemet her er altså etter min oppfatning ikke at en tar opp for mange sosial-etiske utfordringer, men at den prinsipielle teologiske refleksjon i praksis spiller en nokså underordnet rolle mht. den materiale sosial-etikk.

Samtidig finnes det fortsatt flere uklare punkter når det gjelder forholdet mellom skapelse og forløsning mht. sosial-etikken. De aller fleste vil vel si seg enige i at kirkens sosial-etiske profil vil måtte ha en trinitarisk motivering og følgelig ikke utelukkende kan knyttes til 1. trosartikkel. Men en skjelning mellom skapelse og forløsning når det gjelder sosial-etikkens målsetning må fastholdes: Mens den kirkelige forkynnelses målsetning ligger på forløsningens plan, vil den samfunnsmessige tjenestes målsetning i første rekke ligge på skapelsens plan. Denne skjelningen blir dessverre ikke gjennomført tilstrekkelig klart i forberedelsesdokumentene. Dermed blir påstanden om at KV bedriver politisering av teologien ikke helt uten grunnlag. Kirkens sosial-etikk bør være konkret i de saker som tas opp og i sin «veiledning av samvittighetene», uten å havne i en ideologisk slagside⁸. I de foreliggende «issue-papers» virker det – pga. den manglende teologiske forankring – ofte som om det er det motsatte som skjer.

Det må også nevnes at individual-etikken spiller en svært så beskjeden rolle i Vancouver-materialet. Dette er selvsagt påfallende teologisk sett, men vitner også om visse mangler når det gjelder den

politiske analyse. Jeg tenker her på den stadig sterkere enighet i de politiske miljøer om de såkalte livsstilsspørsmålenes betydning i saker som arbeidet for en mer rettferdig fordeling mellom fattige og rike land, fredsarbeidet, energiproblematikken osv. Sett på denne bakgrunn, burde en kunne forvente en revitalisering av individual-etikken innenfor den økumeniske bevegelse – ikke på bekostning av sosial-etikken, men sammen med den. – Når det gjelder de konkrete sosial-etiske utfordringer, synes det klart at freds- og nedrustningsproblematikken vil komme til å stå sentralt i Vancouver. Disse spørsmålene tas opp i «issue-paper V», *Confronting Threats to Peace and Survival* – vel å merke uten å nevne viktige «drivkrefter» i denne forbindelse som stormaktsspillet og blokkpolitikken. Menneskerettsspørsmålene vil derimot neppe stå like sentralt på generalforsamlingens dagsorden med mindre noen tar på seg ansvaret for å reise dem. Mon tro om ikke nettopp det vil være en viktig oppgave for den norske delegasjonen? I forberedelsesdokumentene spiller denne problematikken en forholdsvis beskjeden rolle. Ellers er det påfallende at en behandler energiproblematikken uten å komme inn på spørsmålet om kjernekraft. Alt i alt mangler det altså mye mht. sosial-etisk konkretisering på flere sentrale punkter.

Konklusjon

Sett på denne bakgrunn synes det å være grunnlag for å hevde at de positive teologiske signaler fra utviklingen innenfor KV i perioden etter generalforsamlingen i Nairobi dessverre ikke blir tilstrekkelig fulgt opp i forberedelsesdokumentene til Vancouver-møtet. Men til tross for at slike positive signaler finnes, er den kritikken jeg har presentert ovenfor på ingen måte ny eller original. Selv om den nok i perioder har vært noe overdrevet, har den med rette blitt reist gjentatte ganger. Og det er vel ingen grunn til å legge skjul på at det har en temmelig desillusjonerende effekt å måtte repetere den samme kritikken om og om igjen.

Samtidig synes det klart at i det minste deler av denne kritikken vil kunne basere seg på og presentere seg som en videreføring av de positive teologiske signalene som finnes innenfor Faith and Order og tildels innenfor Commission on World Mission and Evangelism sitt arbeid. Kritikken kommer altså ikke fra mer eller mindre «utidige pressgrupper», ikke «utenfra», men knytter til sentrale sider ved

KVs eget virke. Det er derfor uhyre viktig at den norske delegasjonen i sitt forberedelsesarbeid tar utgangspunkt i disse signalene og forsøker å konfrontere generalforsamlingen med dem på en effektiv måte. På dette grunnlag burde det være mulig for de norske delegatene å presentere et konstruktivt bidrag på Vancouver-møtet. Og selv om det nok for enkelte vil fortone seg som noe urealistisk, tror jeg også at det vil være muligheter for at en slik kritikk vil kunne få et visst gjennomslag på generalforsamlingen.

NOTER

1. Lettere bearbejdet versjon av innledning på forberedelseskonsultasjon for de norske Vancouver-deltakerne i Oslo 11. november, 1982.
2. Jfr. her rapportene fra Faith and Orders møter i Bangalore, 1978 og Lima, 1982. (Hhv. FaO-paper No. 92 og No. 113.) De såkalte Lima-tekstene finnes på trykk i heftet «Baptism, Eucharist and Ministry» (FaO-paper No. 111). Tekstene vil foreligge i norsk utgave i løpet av våren, 1983.
3. Jfr. her rapporten fra seksjon III på Melbourne-møtet, The Church Witnesses to the Kingdom. (Publisert i Your Kingdom Come, WCC/Geneve, 1980.) Dokumentet om misjon og evangelisering er trykket i International Review of Mission, No. 284, oktober, 1982.
4. De såkalte «issue-papers» er publisert i et hefte (Issues. Discussion papers on issues arising out of the life and work of the WCC in preparation for its sixth Assembly, Vancouver, Canada, July 24 to August 10, 1983). Av de dokumentene som til nå har blitt publisert i forbindelse med Vancouver-prosessen, står disse i en særstilling som de viktigste forberedelsesdokumentene. Jeg vil i denne forbindelse konsentrere meg om hovedtrekk i dokumentene og derfor ikke gå inn på dem med detaljerte kildehenvisninger m.m.
5. Jfr. her debatten om forholdet mellom «the unity of the Church» og «the unity/renewal of humankind». At det finnes en sammenheng mellom disse to momentene, er det vel vanskelig å komme bort fra. Men en bør vokte seg vel for å blande dem sammen, eller for å forstå den kirkelige enhet kun som et middel i arbeidet for et universelt, menneskelig fellesskap.
6. Den såkalte funksjonalistiske ekklesiologi kommer vel klarest fram i «issue-paper III», Moving towards Participation.
7. Mht. Vancouver-møtets hovedtema, jfr. ellers Per Lønnings artikkel «Jesus Christ – the Life of the World: a Piece of Pre-Vancouver Semantics» i The Ecumenical Review, No. 4, oktober, 1982.
8. Jfr. til dette ellers Ivar Asheims artikkel «Skapertroen som drivkraft» i Bakkevig/Tjørhom: Gud vil rettferdighet. (Oslo, 1981).